

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/44/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8725202514
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8725202514.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senát zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Tatra banka, a.s., so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava 1, IČO: 00 686 930, zastúpeného: RASLEGAL, s. r. o., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 36 855 561, proti žalovanej: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX E. F., zastúpenej: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, Košice 040 01, IČO: 47 237 406, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 23C/43/2025-61 zo dňa 14.7.2025, takto

rozhodol:

I. Potvrďuje uznesenie vo vzťahu k bytu č. 4, nachádzajúcemu sa na 1. poschodí vo vchode č. 18 bytového domu so súpisným číslom XXX, postavenom na pozemku parcely registra „C“, parc. č. XXXX, o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1 k celku, s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku parc. č. XXXX, registra „C“ o výmere 417 m², zastavaná plocha a nádvorie o veľkosti 7484/22768 k celku; a to najmä previesť vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam kúpnu zmluvou, darovacou zmluvou, zámennou zmluvou, vložiť tieto nehnuteľnosti ako nepeňažný vklad do základného imania obchodnej spoločnosti alebo družstva, zaťažiť tieto nehnuteľnosti záložným právom, vecným bremenom, zriadiť zabezpečovací prevod vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, tieto nehnuteľnosti prenajať, vypožičať, odstrániť, zničiť, poškodiť, urobiť neupotrebitelnými alebo nakladať s nehnuteľnosťami iným spôsobom, a to až do právoplatného skončenia tohto konania.

II. V prevyšujúcej časti uznesenie mení tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol takto:

„I. Žalovanej sa a z a k a z u j e nakladať s nehnuteľnosťami vedenými príslušným okresným úradom, katastrálnym odborom, nachádzajúcimi sa v okrese G., obci E. F., katastrálnom území E. F., evidované na liste vlastníctva č. XXXX ako:

byt č. 4, nachádzajúci sa na 1. poschodí vo vchode č. XX bytového domu so súpisným číslom XXX, postavenom na pozemku parcely registra „C“, parc. č. XXXX, o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1 k celku, s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku parc. č. XXXX, registra „C“ o výmere 417 m², zastavaná plocha a nádvorie o veľkosti 7484/22768 k celku;

a to najmä previesť vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam kúpnu zmluvou, darovacou zmluvou, zámennou zmluvou, vložiť tieto nehnuteľnosti ako nepeňažný vklad do základného imania obchodnej spoločnosti alebo družstva, zaťažiť tieto nehnuteľnosti záložným právom, vecným bremenom, zriadiť

zabezpečovací prevod vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, tieto nehnuteľnosti prenajať, vypožičať, odstrániť, zničiť, poškodiť, urobiť neupotrebitelnými alebo nakladať s nehnuteľnosťami iným spôsobom, a to až do právoplatného skončenia tohto konania;

na liste vlastníctva č. XXXX ako:

- pozemok parcely reg. „C“, parc. č. XXX/X o výmere 432 m², zastavaná plocha a nádvorie;
- pozemok parcely reg. „C“, parc. č. XXX/X o výmere 89 m², zastavaná plocha a nádvorie;
- pozemok parcely reg. „C“, parc. č. XXX/X o výmere 42 m², zastavaná plocha a nádvorie;
- pozemok parcely reg. „C“, parc. č. XXX/X o výmere 264 m², zastavaná plocha a nádvorie;
- pozemok parcely reg. „C“, parc. č. XXX/X o výmere 526 m², zastavaná plocha a nádvorie;
- pozemku parcely reg. „C“, parc. č. XXX/X o výmere 216 m², zastavaná plocha a nádvorie;
- pozemok parcely reg. „C“, parc. č. XXX/XX o výmere 8 m², zastavaná plocha a nádvorie;
- pozemok parcely reg. „C“, parc. č. XXXX/XXX o výmere 33 m², orná pôda,
- pozemok parcely reg. „E“, parc. č. XXX/X o výmere 12 m², zastavaná plocha a nádvorie
- rozostavaný rodinný dom so súp. č. 0 (bez súpisného čísla), postavený na pozemku parcely reg. „C“, parc. č. XXX/X,
- rodinný dom so súp. č. XXXX, postavený na pozemku parcely reg. „C“, parc. č. XXX/X,
- poľnohospodárska budova so súp. č. XXXX, postavená na pozemku parcely reg. „C“, parc. č. XXX/X,

a to najmä previesť vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam kúpnu zmluvou, darovacou zmluvou, zámennou zmluvou, vložiť tieto nehnuteľnosti ako nepeňažný vklad do základného imania obchodnej spoločnosti alebo družstva, zaťažiť tieto nehnuteľnosti záložným právom, vecným bremenom, zriadiť zabezpečovací prevod vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, tieto nehnuteľnosti prenajať, vypožičať, odstrániť, zničiť, poškodiť, urobiť neupotrebitelnými, zriadiť na týchto nehnuteľnostiach stavbu alebo nakladať s nehnuteľnosťami iným spôsobom, a to až do právoplatného skončenia tohto konania.“

2. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia súčasne so žalobou vo veci samej zo dňa 11.7.2025. Predmetom konania vo veci samej je vyslovenie neúčinnosti dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) uzatvorenej medzi žalovanou a jej bývalým manželom dňa 3.10.2024. Bývalý manžel žalovanej je zároveň ručiteľom (ďalej aj ako „ručiteľ“) za úver, ktorý bol poskytnutý žalobcom ako veriteľom dňa 22.7.2020 H. E. D. E., so sídlom I. XXX/XX, XXX XX E. F., IČO: XX XXX XXX (ďalej aj ako „obligačný dlžník“), a to v sume 20.000,- eur. Nakoľko obligačný dlžník nedodrжал povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere a dohodnuté splátky neplnil riadne a včas, žalobca pristúpil k mimoriadnej splatnosti úveru a vyzval obligačného dlžníka aj ručiteľa na vrátenie dlžnej sumy vo výške 10.917,26 eur. Obaja dlžníci svoj dlh nespĺnili ani v dodatočne lehote, a to ani čiastočne. Žalobca preto uplatnil svoj nárok v upomínacom konaní, kde si uplatnil nárok na zaplatenie istiny vo výške 10.139,- eur voči obligačnému dlžníkovi aj voči ručiteľovi. Žalobca tiež zistil, že voči obligačnému dlžníkovi je na portáli Finančnej správy SR evidovaný daňový nedoplatok k 31.5.2025 vo výške 35 139,86 eur. Zistil tiež, že ručiteľ sa pravdepodobne zbavil svojho nehnuteľného majetku, ktorý nadobudla na základe predmetnej dohody o vyporiadaní BSM z 3.10.2024 do svojho výlučného vlastníctva žalovaná. Žalobca poukázal na to, že pôvodne v roku 2022 uzatvorili ručiteľ a žalovaná inú dohodu o vyporiadaní BSM, ktorou mal nadobudnúť všetky spoločné nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva ručiteľa, ale pri tejto dohode nebol vklad vlastníckeho práva povolený. K vyporiadaniu došlo napokon až dohodou z roku 2024, ktorou už boli všetky nehnuteľnosti prenechané do výlučného vlastníctva žalovanej, a to bez osobitnej odplaty. Svoje tvrdenia žalobca v konaní osvedčil listinnými dôkazmi uvedenými v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Uvedeným konaním podľa žalobcu dochádza k ukračovaniu žalobcu a v konečnom dôsledku to môže viesť aj k zmareniu budúcej exekúcie, pričom za danej situácie nevie vo vzťahu k žalovanej pohľadávke využiť inštitút sudcovského záložného práva ako zabezpečovacieho opatrenia podľa § 343 a nasl. CSP, keďže žalovaná nie je jeho dlžníkom a ručiteľ žiadnu inú exekvovateľnú nehnuteľnosť podľa dostupných údajov nevlastní.

3. Súd prvej inštancie žalobcom osvedčený skutkový stav právne posúdil podľa ustanovení § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1 a 2 CSP.

4. Konštatoval, že žalobca vo vzťahu k žalovanej vystupuje v hmotnoprávnom postavení osoby, ktorá so žalovanou nie je v zmluvnom vzťahu, ale je v postavení osoby oprávnenej odporovať právnomu úkonu, ktorého účastníkom je žalovaná (dohode o vyporiadaní BSM z 3.10.2024). Zabezpečované

právo resp. nárok žalovaného je v danom prípade vyjadrené právom žalobcu na uspokojenie jeho pohľadávky zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a z dohody o ručení uzatvorenej s bývalým manželom žalovanej. Z predložených listín mal súd prvej inštancie za osvedčené, že žalobca existenciu právneho vzťahu medzi ním a žalovanou osvedčil, čím zároveň preukázal splnenie základnej podmienky pre posúdenie ďalších zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia. Osvedčil tiež existenciu práva, ktorého porušenie alebo ohrozenie možno efektívne chrániť rozhodnutím vo veci samej.

5. Súd prvej inštancie tiež nemal pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy pomerov sporových strán neodkladným opatrením. Zo skutkových tvrdení osvedčených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčené také konanie žalovanej, ktorým už reálne zasiahla so výkonu vlastníckeho práva žalobcu (osvedčenie účasti na právnych úkonoch s obligačným dlžníkom ako blízkou osobou ukracujúcich možné uspokojenie pohľadávky žalobcu zo zmluvy o úvere).

6. Proti uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolala žalovaná, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. f) a písm. h) CSP.

7. Poukázala na to, že predmetnou dohodou o vyporiadaní BSM z 3.10.2024 na žalovanú prešlo nie len vlastníctvo nehnuteľností označených v návrhu, ale tiež všetky dlhy ručiteľa podrobne uvedené v čl. 5 tejto dohody. Na žalovanú teda prešiel záväzok uhradiť štyri úvery, a to práve voči žalobcovi. Tvrdenie žalobcu, že žalovaná prevzala nehnuteľný majetok do výlučného vlastníctva bez odplaty je teda zjavne v rozpore s obsahom samotnej odporovanej dohody o vyporiadaní BSM. Taktiež nehnuteľností, ktoré boli predmetom pôvodnej dohody o vyporiadaní BSM z roku 2022 už nie sú všetky súčasťou dohody z roku 2024, keďže nehnuteľnosti na LV č. XXXX v k. ú. E. F. a na LV č. XXXX v k. ú. A. boli predané ručiteľom a žalovaná z nich nemala žiaden finančný prospech. To spochybňuje záver o tom, že žalovaná s ručiteľom koná koordinovane a na základe vopred pripraveného plánu. Ručiteľ nadobudol z predaja uvedených nehnuteľností značné finančné prostriedky výlučne vo svoj prospech, preto zostávajúce majetky a aj záväzky prešli na žalovanú. Žalovaná namietala, že hodnota nehnuteľností, s ktorými jej súd prvej inštancie zakázal akokoľvek nakladať, je v zjavnom nepomere k výške pohľadávky v podobe dlžnej sumy 10.917,26 eur, a teda je v rozpore s princípom proporcionality. Hodnota predmetných nehnuteľností výrazne presahuje výšku pohľadávky. Napokon žalovaná namietala, že k dohode o vyporiadaní BSM medzi ňou a ručiteľom žalobcu došlo 3.10.2024, pričom od tejto doby žalovaná s nehnuteľnosťami žiadnym spôsobom nenakladala, naopak, záväzky voči žalobcovi, ktoré na seba touto dohodou prebrala pravidelne spláca. Nehnuteľnosti sa nesnažila predat' ani zmeniť ich právny stav, preto nebola dôvodná potreba upravovať majetkové pomery neodkladným opatrením. Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd zmenil výrok uznesenie súdu prvej inštancie a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a zároveň aby priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Jej tvrdenia označil za nedôvodné, zavádzajúce a účelové, a jej argumentáciu za bezpredmetnú a nespôsobilú spochybniť samotné napádané uznesenie, ktoré považuje za zákonné, vecne i procesne správne a presvedčivé. Z obsahu odvolania nevyplýva, v akej výške mala žalovaná prevziať dlhy za ručiteľa a zároveň v zozname preberaných dlhov absentuje záväzok, ktorý je voči ručiteľovi aktuálne vymáhaný aj prostredníctvom tohto konania. Ručiteľ uzavrel so žalovanou dohodu o vyporiadaní BSM v roku 2024 odlišnú od dohody z roku 2022 po tom, ako zistil, že jeho obchodná spoločnosť (obligačný dlžník) má finančné problémy a on bude musieť jej záväzky vysporiadať sám. Účelom takejto dohody o BSM nepochybne bolo vyňatie nehnuteľností z dispozičnej sféry ručiteľa tak, aby na ne nemali dosah veriteľa. Tvrdenie žalovanej o odplate vo forme prechodu záväzku uhradiť štyri úvery je zavádzajúce a bez právnej relevancie. Dohoda o BSM sa totiž netýka záväzku, ktorý je v danom konaní žalobcom vymáhaný. Ručiteľ sa teda zbavil všetkého majetku, čím zmaril možnosť uspokojenia nárokov žalobcu. Z majetku ručiteľa ušiel majetok, ktorý poskytoval reálnu možnosť uspokojenia pohľadávky žalobcu. Žalobca zdôraznil, že podľa aktuálnej súdnej praxe aj zmena štruktúry majetku môže za určitých okolností spôsobiť ukrátenie veriteľa a to v dôsledku nenadobudnutia reálneho protiplnenia, z ktorého by sa veriteľa mohli uspokojiť (napr. uznesenie KS v Trnave zo dňa 26.9.2022 sp. zn. 31CoKR/1/2022, zo dňa 18.11.2014 sp. zn. 23Co/374/2013. Pokiaľ tiež žalovaná tvrdí, že ručiteľ speňažil nehnuteľnosti, ktoré boli pôvodne súčasťou dohody o vyporiadaní BSM z roku 2022 a získané značné finančné prostriedky použil pre seba, toto tvrdenie je jednak nepreukázané a zároveň z neho vyplýva, že utržené prostriedky ručiteľ ani čiastočne nepoužil na uspokojenie jeho záväzkov voči žalobcovi. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že od uzatvorenia dohody o vyporiadaní BSM žiadnym spôsobom

nenakladala s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom neodkladného opatrenia, uvedené neznamená, že sa o to nepokúsi v budúcnosti. Konštantná rozhodovacia prax súdov je už ustálená v názore, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebné osvedčiť, že žalovaná uskutočnila konkrétne úkony smerujúce k nakladaniu s nehnuteľnosťami (napr. Ústavný súd SR, uznesenie sp. zn. II.ÚS/422/2022 z 21.9.2022, uznesenie KS v Bratislave sp. zn. 2Co/21/2024 zo 14.2.2024, uznesenie KS v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/5/2022 z 3.2.2022, uznesenie KS v Bratislave sp. zn. 10Co/3/2022 z 11.2.2022). Znenie neodkladného opatrenia smeruje k zachovaniu majetkových hodnôt vo sfére žalovanej, aby nedošlo k zmareniu žaloby a potenciálnej budúcej exekúcie postihnutím toho, čo neoprávnene ušlo z majetku ručiteľa – bývalého manžela žalovanej. V prípade ďalšieho scudzenia ušlého majetku by sa nároky žalobcu zmenili na náhradovú pohľadávku voči žalovanej, ktorá ale po scudzení zostane bez exekvateľného majetku. K námietke neproporcionality neodkladného opatrenia žalobca uviedol, že neodkladné opatrenie neobmedzuje žalovanú v bežnom užívaní nehnuteľností. Napadnuté uznesenie navrhol žalobca potvrdiť.

9. Žalovaná v odvolacej replike uviedla, že v prípade všetkých dlhov, ktoré v rámci dohody o vyporiadaní BSM prevzala je veriteľom žalobca, a teda má dostatočnú vedomosť o tom, v akej výške žalovaná prevzala záväzky ručiteľa. Tvrdenie žalobcu o tom, že dohoda o vyporiadaní BSM z roku 2024 mala za cieľ vyňať nehnuteľnosti z dispozície žalobcu je účelové a nepodložené. Ak by mali žalovaná a jej bývalý manžel tento zámer, vyhli by sa vysporiadaniu záväzkov, čo sa však nestalo a žalovaná všetky záväzky riadne spláca. Ak by ich nespĺcala, môže sa žalobca domáhať uspokojenia z majetku žalovanej, ktorý na ňu prešiel na základe dohody o vyporiadaní BSM z 3.10.2024. Navyše, ručiteľ-bývalý manžel žalovanej nadobudol značné finančné prostriedky z predaja nehnuteľností v k. ú. E. F. a v k. ú. A., preto má žalobca možnosť uspokojiť svoju pohľadávku z finančných prostriedkov ručiteľa. Žalovaná tiež zotrvala na názore, že zásah neodkladným opatrením je neprimeraný, keďže došlo k nariadeniu neodkladného opatrenia k nehnuteľnostiam v hodnote niekoľko sto tisíc eur, zatiaľ čo vymáhaná pohľadávka je v hodnote 10.139,- eur. Na tom nič nemení ani to, že žalovaná nie je obmedzená vo faktickom užívaní nehnuteľností tvoriacich predmet neodkladného opatrenia, keďže zohľadňovanie proporcionality obmedzenia vo vzťahu k povahe veci považuje za podstatné vo svojej rozhodovacej činnosti aj ústavný súd (napr. II. ÚS 502/2024 z 9.10.2024).

10. Podaním z 10.10.2025 informoval žalobca o začatí exekúcie voči obligačnému dlžníkovi aj ručiteľovi na základe právoplatného platobného rozkazu sp. zn. 39Up/866/2025. Podľa správy o stave vymáhania voči ručiteľovi už prebieha iná exekúcia, pričom jeho pomery nepredpokladajú uspokojenie pohľadávky žalobcu (má blokované účty, prevažne so zápornými či nulovými zostatkami, je nezamestnaný a nemá motorové vozidlá). Vlastní pozemok v k. ú. F., okres G., na LV č. XXX, avšak na tomto je už od marca 2025 ťarcha v podobe daňového záložného práva.

11. Následne žalobca duplikou reagoval na odvolaciu repliku žalovanej. Uviedol, že ručiteľ-bývalý manžel žalovanej sa mohol zbaviť dlhov a tieto mohli „prejsť“ na žalovanú iba so súhlasom veriteľa ako zmluvnej strany úverových zmluv, takáto žiadosť o súhlas však nebola podaná. Vo všetkých uvedených dlhoch vystupuje žalovaná a jej bývalý manžel ako spoludlžníci. Dohodou o vyporiadaní BSM žalovaná nadobudla tri byty a dva rodinné domy, ako sama uvádza v hodnote niekoľko sto tisíc eur. Všetok majetok okrem bytu č. 4 o výmere 74,84 m² je zabezpečený záložným právom v prospech žalobcu a zabezpečuje hypotekárny úver č. XXXXXXXXXXXX, ktorý mal byť tiež vysporiadaný predmetnou dohodou. Aktuálny zostatok je v sume približne 293 tisíc eur na istine, a teda hodnota všetkých nehnuteľností okrem nezaloženého bytu č. 4 presahuje túto sumu. Inak by bolo zabezpečenie považované za nedostatočné. Okrem hypotéky suma ostatných úverov, ktoré mali byť na základe vyporiadania BSM „prevzaté“ žalovanou je spolu necelých 5.200,- eur. Z uvedeného je zrejmé, že hodnota majetku prevzatého na základe vyporiadania BSM žalovanou vysoko prevyšuje akékoľvek záväzky. Pokiaľ ide o proporcionalitu, toto nemá pri ukracujúcich úkonoch žiadne opodstatnenie, keďže zabezpečený majetok už raz zo sféry dispozície dlžníka ušiel ako celok a jeho ďalším prevodom dôjde k zmareniu žaloby ako takej.

12. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd (ďalej len „odvolací súd“) následne preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné.

13. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 325 ods. 2 písm. c) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

16. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty žalovanej predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd musí skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v § 324 a nasl. CSP. Úspech žalobcu, ktorý sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, si vyžaduje preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi stranami, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku). Z povahy veci vyplýva, že nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nemožno poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Ďalšou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je v zmysle §325 ods. 1 CSP potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu bez ktorej, by bolo právo niektorej zo strán ohrozené alebo existencia obavy, že exekúcia bude ohrozená.

19. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V tomto smere sa pre naplnenie požiadavky rýchlej a efektívnej ochrany (§ 328 ods. 2 CSP) nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré by mal mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia v merite veci. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať riadne dokazovanie (§ 185 a nasl. CSP), t. j. rozhoduje sa spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu a bez vyjadrenia protistrany, z procesného hľadiska je teda zásadným determinantom pre rozhodnutie súdu obsah samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom je navrhovateľ povinný osvedčiť relevantné skutkové tvrdenia, z ktorých vyvodzuje splnenie zákonom stanovených podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia. Pre nariadenie neodkladného opatrenia v zákonom udržateľnom rámci je postačujúce, ak sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia aspoň osvedčené. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň tie základné skutočnosti, ktoré poskytujú udržateľný záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že existuje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

20. Odvolací súd zdôrazňuje, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia sa pred súdom nedokazujú, ale osvedčujú. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti), pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná, čo v danom význame znamená, že súd vychádza predovšetkým z tvrdených skutočností v návrhu a priložených dôkazných prostriedkov, bez vyjadrenia protistrany (§ 329 ods. 1 CSP).

21. Pre úspech v posudzovanom konaní o nariadení neodkladného opatrenia bolo potrebné zo strany žalobcu ako navrhovateľa neodkladného opatrenia predovšetkým osvedčiť pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, v tomto prípade právo odporovať právnomu úkonu (dohode o vyporiadaní BSM) ručiteľa. Zároveň bolo potrebné osvedčiť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, resp. obavu z ohrozenia exekúcie. Z obsahu spisu v prejednávanej veci je zrejmé, že žalobca odvodzoval svoju požiadavku na neodkladnú úpravu jednak z tvrdenej okolnosti neúčinnosti právneho úkonu voči žalovanej (dohoda o vyporiadaní BSM z 3.10.2025), ktorým boli spoločné nehnuteľnosti účelovo prevedené z majetku dlžníka na

žalovanú, ako i z okolnosti hrozby ďalšieho prevodu a vyňatia tohto majetku z vlastníctva žalovanej, a tým aj z dosahu žalobcu ako veriteľa. V prípade nenariadenia neodkladného opatrenia podľa súdu prvej inštancie existuje dôvodná obava, že žalovaná prevedie nehnuteľnosti na tretiu osobu, čím dôjde k sťaženiu uspokojenia pohľadávky žalobcu.

22. Odvolací súd konštatuje, že žalobcom bol v dostatočnom rozsahu osvedčený nárok, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Posúdenie toho, či daný právny úkon je alebo nie je odporovateľný, je predmetom konania vo veci samej, a nie konania o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého účelom je v danej veci iba zabezpečenie budúceho výkonu exekučného titulu v prospech žalobcu do ukončenia konania vo veci samej. Inštitút odporovateľnosti v zásade slúži potrebám exekučného konania, pretože jeho účelom je umožniť veriteľovi (žalobcovi), ktorý má proti dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, domôcť sa v exekúcii uspokojenia tejto pohľadávky z majetku (vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt), ktorý ušiel dlžníkovi v dôsledku jeho odporovateľného právneho úkonu. Na účely nariadenia neodkladného opatrenia však možno dospieť k záveru, že žalobca pravdepodobnosť tohto práva osvedčil.

23. Ručenie predstavuje významný zaistovacie inštitút, obsahom ktorého je záväzok, že ak dlžník voči veriteľovi nesplní svoj záväzok, uspokojí ho ručiteľ. Pre vznik povinnosti splniť dlh ručiteľom je rozhodujúce, že dlžník, napriek výzve veriteľa, v primeranej lehote splatný dlh nesplnil. Odporovateľnosť postihuje právne úkony dlžníka, ktorými sa dlžník zbavil majetku, aby zmaril uspokojenie nároku veriteľa. Odporovacou žalobou môže veriteľ dosiahnuť rozhodnutie súdu o neúčinnosti dlžníkovho právneho úkonu voči nemu. Rozhodnutie súdu, ktorým je vyhovené odporovacej žalobe predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže po získaní exekučného titulu vydaného proti dlžníkovi domáhať nariadenia exekúcie aj na majetok, ktorý odporovaným právnym úkonom z dlžníkovho majetku ušiel. Ručiteľský záväzok ako akcesorický záväzok má povahu zabezpečovacia, preto aj v rovine odporovateľného právneho úkonu ho treba posudzovať ako záväzok, z ktorého môže plynúť aj zodpovednosť v rovine odporovateľného právneho úkonu. Pod dlžníkom veriteľa treba pri odporovateľných právnych úkonoch rozumieť nielen osobu, ktorá je zaviazaná splniť veriteľovi vlastný dlh (iný záväzok), ale aj ručiteľa a ďalšie osoby, ktoré sú z dôvodu akcesorickej a subsidiárnej povinnosti zákonom zaviazané uspokojiť pohľadávku veriteľa. Ručiteľ, ktorý je ako tzv. náhradný dlžník už od vzniku ručenia zaviazaný uspokojiť veriteľa (pre prípad, že by ho neuspokojil hlavný dlžník), môže urobiť úmyselné právne úkony fraudem creditoris, ktorými bude vo svojich dôsledkoch sledovať, aby nemusel splniť svoje povinnosti ručiteľa a aby z jeho majetku veriteľ nebol (nemohol byť) uspokojený; právne úkony v úmysle ukrátiť veriteľa môže urobiť nie len v čase, keď mu ešte nevznikla povinnosť uspokojiť veriteľa, ale aj po tom, čo ho veriteľ dôvodne vyzval, aby splnil pohľadávku (iný záväzok) a či sa má teda splniť uhradzovacia funkcia ručenia (Rc 8/2000).

24. Odporovacia žaloba sama osebe postačuje len dovtedy, kým je ten, kto nadobudol majetok odporovaným právnym úkonom vlastníkom tohto majetku. Ak vlastníctvo stratí, musí veriteľ podať proti subjektu, ktorý mal z odporovaného právneho úkonu prospech novú (ďalšiu) žalobu na peňažné plnenie. Tieto zákonné dôsledky zmeny vlastníckeho práva v priebehu konania o žalobe o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu odôvodňujú podľa názoru odvolacieho súdu obavu, že exekúcia bude ohrozená tým, že transformáciou nehnuteľného majetku na peňažný, ktorého zachovanie a existenciu veriteľ nemusí vedieť preukázať, sa podstatne sťaží alebo znemožní uspokojenie žalobcovej (veriteľovej) vymáhateľnej pohľadávky. Žalobca z dôvodu, že žalovaná je v súčasnosti v katastri nehnuteľností evidovaná ako výlučný vlastník predmetných nehnuteľností a jej právo nakladať s nimi nie je žiadnym spôsobom obmedzené, t. j. môže tieto nehnuteľnosti kedykoľvek previesť na ďalšiu osobu, príp. založiť alebo zaťažiť ich vecným bremenom, pre žalobcu znamená nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Obava je daná skutočnosťou, že žalovaná má voľnú dispozíciu s nehnuteľnosťami ako výlučný vlastník, ktoré získala na základe dohody o vyporiadaní BSM ako od dlžníka žalobcu. Účelom neodkladného opatrenia v posudzovanom prípade je, aby pôsobilo preventívne a aby nevznikol priestor na uskutočnenie úkonov, ktoré by spôsobili nezvratný alebo ťažko napravitelný stav a viedli k zhoršeniu postavenia žalobcu. Vytvára sa ním procesná situácia, v rámci ktorej sú dočasne upravené (v tomto prípade zachované) právne vzťahy strán sporu do rozhodnutia o veci samej. Prevodom majetku žalovanou na tretie osoby by nastalo zásadné sťaženie alebo dokonca znemožnenie uspokojenia pohľadávky žalobcu.

25. Z ustálenej rozhodovacej činnosti odvolacích súdov vyplýva, že práve v takomto type konaní o odporovacej žalobe je nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa zabráni ďalším prevodom nehnuteľností, dôvodné takéto neodkladné opatrenie vydať. V kontexte s konaním vo veci samej je

žadúce, aby vo vlastníckych vzťahoch k predmetným nehnuteľnostiam nevznikli prípadné zmeny vo vlastníckych vzťahoch. Pokiaľ žalovaná namietala, že v konaní nebola dostatočne osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov strán a to predovšetkým vo vzťahu k tomu, že nebola osvedčená obava, že by žalovaná mala v úmysle previesť predmetné nehnuteľnosti na tretiu osobu, či inak s nimi právne alebo fakticky nakladať, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS/422/2022 v zmysle ktorého „Pri neodkladných opatreniach, ktorými majú byť obmedzené určité dispozičné úkony, nemôže súd v tomto štádiu procesu vyžadovať dôsledné preukázanie úmyslu osoby, proti ktorej má neodkladné opatrenie smerovať. Úmysel ako bezprostredný vnútorný vzťah osoby k určitému právnemu následku je za daných okolností osvedčiteľný iba vo výnimočných prípadoch a s nepomernými ťažkosťami. Takáto požiadavka by mohla mať ad absurdum za následok, že neodkladné opatrenie s preventívnym účinkom nemožno dosiahnuť. Z pragmatického hľadiska je navyše nepochybné, že v prípade súkromnoprávných úkonov je úmysel konajúcej osoby väčšinou rozpoznateľný až v štádiu, keď už tomuto úkonu nemožno zabrániť, pretože jeho právne účinky medzičasom nastali alebo k nim dôjde v bezprostrednej časovej nadväznosti. Ako neopodstatnenú vyhodnotil ústavný súd aj námietku sťažovateľky, v zmysle ktorej žalobca neosvedčil základný predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to existenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu, keďže dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia nebola existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu, ale existencia obavy z ohrozenia exekúcie.“

26. Táto odvolacia argumentácia žalovanej tak nie je spôsobilá spochybníť správnosť napadnutého uznesenia, pokiaľ ide o potrebu neodkladného opatrenia nariadiť. Dispozičné úkony s dotknutými nehnuteľnosťami, ktorým sa má nariadeným neodkladným opatrením predísť, by nelegitímnym spôsobom sťažili, resp. znemožnili ochranu práv a oprávnených záujmov žalobcu v rámci konania vo veci samej. S prihliadnutím na predmet konania vo veci samej, ktorým je určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, je dôvodné v záujme skončenia predmetného konania na istý čas obmedziť právo žalovanej nakladať s nehnuteľnosťami za účelom dočasného vyriešenia vzťahu medzi stranami sporu tak, aby mohla byť trvalo vyriešená otázka neúčinnosti predmetného právneho úkonu, s poukazom na čo možno považovať zásah do vlastníckeho práva žalovanej za primeraný uvedenému účelu.

27. Rovnako tak za nedôvodné vo svetle doposiaľ uvedeného považoval odvolací súd poukázanie žalovanej na skutočnosť, že predmetom dohody o vyporiadanie BSM boli aj spoločné dlhy žalovanej a jej bývalého manžela, ktoré na základe tejto dohody prevzala žalovaná a riadne ich spláca. Vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu táto skutočnosť nemá žiaden vplyv, keďže žalovaná zjavne nespláca tú pohľadávku, ktorú chce žalobca uspokojiť prostredníctvom odporovacej žaloby z majetku žalovanej.

28. Odvolací súd však za dôvodnú považoval námietku žalovanej týkajúcu sa porušenia princípu proporcionality, a to pokiaľ ide o rozsah majetku žalovanej, ktorý bol predmetom dôvodne nariadeného neodkladného opatrenia.

29. Súd je pri nariaďovaní neodkladného opatrenia povinný skúmať nielen splnenie podmienok, ale aj primeranosť zásahu do vlastníckeho práva žalovanej. V danom prípade suma, ktorú žalobca vymáha od ručiteľa je 10.139,- eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie však zablokoval majetok žalovanej v rozsahu jedného bytu a dvoch rodinných domov s pozemkami. Aj pri konzervatívnom odhade hodnota tohto majetku nepochybné mnohonásobne prevyšuje výšku žalobcom uplatňovanej pohľadávky, čo napokon vyplýva aj z odvolacej dupliky žalobcu zo dňa 15.10.2025.

30. Odvolací súd sa v tejto súvislosti nestotožňuje s argumentáciou žalobcu, podľa ktorej pri odporovacej žalobe poukázanie na princíp proporcionality žiadne opodstatnenie, a že obmedzenie rozsahu neodkladného opatrenia by viedlo k zmareniu účelu konania.

31. Tu je potrebné zdôrazniť, že neodkladné opatrenie má v danom prípade zabezpečovaciu funkciu. Jeho cieľom je zabrániť tomu, aby sa dlžník (resp. osoba, ktorá mala prospech z odporovateľného úkonu) zbavil majetku do takej miery, že by prípadný vyhovujúci rozsudok a následná exekúcia boli z hľadiska reálnej možnosti uspokojenia pohľadávky žalobcu neefektívne. Tento zabezpečovací inštitút však nesmie slúžiť ako prostriedok neprimeraného nátlaku na žalovanú stranu a nesmie zasahovať do jej vlastníckych práv nad rámec nevyhnutný na dosiahnutie účelu zabezpečenia.

32. V prejednávanej veci žalobca vymáha istinu vo výške 10.139,- eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie však neodkladným opatrením obmedzil žalovanú v dispozícii s jej majetkom v rozsahu jedného bytu a dvoch rodinných domov s pozemkami, pričom už z dupliky žalobcu vyplýva, že byt č. 4 o výmere 74,84 m² nie je predmetom záložného práva.

33. Podľa názoru odvolacieho súdu hodnota tohto samotného bytu (vzhľadom na jeho výmeru a lokalitu, ako aj absenciu tiarch) mnohonásobne prevyšuje výšku vymáhanej pohľadávky vrátane predpokladaných trov konania. Ponechanie pomerne široko vymedzeného zákazu nakladania vo vzťahu ku všetkým nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom odporovaného právneho úkonu (dohody o vyporiadaní BSM z 3.10.2024) by bolo v zjavnom rozpore s princípom primeranosti zásahu do základných práv (čl. 20 Ústavy SR).

34. Tvrdenie žalobcu, že majetok „ušiel ako celok“, a preto musí byť „ako celok“ zaistený, je z pohľadu procesného zabezpečenia neobhájiteľné. Účelom odporovacej žaloby je síce vyslovenie neúčinnosti právneho úkonu v jeho celom rozsahu, avšak právnym následkom úspešnej žaloby je možnosť veriteľa uspokojiť svoju pohľadávku z tohto majetku (§ 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka). Veriteľ má teda nárok na uspokojenie len do výšky svojej pohľadávky, nie na celú hodnotu ušlého majetku.

35. Ak teda hodnota bytu č. 4 bezpečne pokrýva pohľadávku žalobcu, je požiadavka na ďalšie blokovanie rodinných domov a pozemkov vo vlastníctve žalovanej nedôvodná. Uvoľnením rodinných domov spod zákazu nakladania nedôjde k zmareniu budúcej exekúcie, nakoľko v majetkovej sfére žalovanej zostáva zaistený dostatočný majetkový substrát (byt č. 4) na úplné uspokojenie nároku žalobcu v prípade jeho úspechu vo veci samej.

36. Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že neodkladné opatrenie sa nariaďuje len vo vzťahu k nehnuteľnosti – bytu č. 4 (podrobne popísanému vo výroku rozhodnutia), a vo zvyšku sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieťa.

37. O trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí o nároku na náhradu trov konania vo veci samej.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).